

- Zbigniew Danielewicz, *Ku Bogu – „wszystkiemu we wszystkim”*. Holistyczna eschatologia Jürgena Moltmanna, Wydawnictwo Gdańskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, Gdańsk 2009, ss. 300, 16,5x23,5 cm, ISBN 978-83-89277-04-6

Spis treści								
Wykaz								skróarów
.....								11
Wprowadzenie								13
Część I.		Bóg		a				stworzenie
.....								26
Rozdział I.		Trójjedyny		Bóg				Stwórca
.....								27
1.	Spoleczna	i	historyczna	nauka	o	Trójcy	Świętej	
.....								27
2.	Diagnoza	Bożej	decyzji	stworzenia				34
2.1.	Założenia	decyzji	stworzenia					34
2.2.	Zimsum	jako	uniżenie	Stwórcy				36
2.3.	Zimsum	a	stworzenie	z	nicości			38
3.			Dzieło	Syna	i		Ducha	
.....								40
3.1.			Stwórcze				Słowo	
.....								40
3.2.							Duch	
.....								42
4.			Podsumowanie,	wnioski	i		pytania	
.....								4
Rozdział II.			Pierwsze					stworzenie
.....								48
1.	Dzieło							stworzenia
.....								48
1.1.	Stworzenie	dwojakie:	niebo	i	ziemia			48
1.2.	Czas	i	przestrzeń	stworzenia				51
1.3.	Ekologiczny	kryzys	stworzenia					55
1.4.	Miejsce	człowieka	jako	obrazu	Bożego			59
1.5.	Szabat	koroną	stworzenia	i	figurą	przyszłej	rzeczywistości	62
2.	Stworzenie		otwarte		na		przyszłość	
.....								66
2.1.	Proces	ewolucji	i	creatio	continua			66
2.2.	Teleologiczna	koncepcja	stworzenia					69
2.2.1.	Stworzenie	zorientowane	eschatycznie					69
2.2.2.	Dialektyka	ciągłości	I	nieciągłości	w	stworzeniu		71
2.2.3.	System	otwarty	na	przyszłość				72
3.	Podsumowanie,		wnioski		i		pytania	
.....								73
Część II.		Bóg	i	człowiek	w	drodze	do	siebie
.....								80
Rozdział I.		Droga	Boga	w	Synu	i	Duchu	do
.....								ludzi
1.	Droga			Jezusa				Mesjasza
.....								81
2.	Dialektyka		krzyża		i		zmartwychwstania	
.....								84
2.1.	Theologia	crucis	i	cierpienie	Boga			84
2.2.	Proleptyczny	wymiar	zmartwychwstania	Chrystusa				89

3.	Duch				życia
.....93					
3.1.	Duch Święty jako Duch i moc życia				93
3.2.	Duch obecnego życia a perspektywa nowego stworzenia				96
4.	Podsumowanie, wnioski i pytania				98
Rozdział	II.	Chrystocentryczny	przełom		eonów
.....103					
1.	Paruzja				Chrystusa
.....103					
1.1.	Znaczenie znaków czasu				104
1.2.	Uzasadnienie oczekiwania paruzji				107
1.3.	Adventus i futurum a parousia				108
1.4.	Dzień Pański – na styku czasu i wieczności				111
2.	Milenijne interludium i apokaliptyka				114
2.1.	Postacie milenaryzmu historycznego				114
2.2.	Miejsce milenaryzmu w eschatologii chrześcijańskiej				116
2.3.	Rola apokaliptyki w eschatologii chrześcijańskiej				118
2.4.	Koniec historii a apokaliptyka				120
3.	Podsumowanie,	wnioski			i pytania
.....122					
Rozdział	III.	Dojście człowieka do Boga –	eschatologia		osobowa
.....126					
1.	Ze śmierci do nieśmiertelności duszy czy zmartwychwstania?				126
1.1.	Chrześcijański sens śmierci a miłość życia				126
1.2.	Relacyjna nieśmiertelność ludzkiego Gestaltu i zmartwychwstanie				129
2.	Problematyka stanu pośredniego				134
2.1.	Oczyszczenie po śmierci				134
2.2.	Sen w śmierci i zmartwychwstanie w śmierci				135
2.3.	Reinkarnacja				136
2.4.	Chrystologiczna zasada objaśniania sytuacji po śmierci				137
3.	Podsumowanie,	wnioski			i pytania
.....140					
Część	III.	Bóg w stworzeniu, stworzenie w Bogu –	nowa i ostateczna		relacja
.....144					
Rozdział	I.	Zmartwychwstanie i Sąd –	na granicy pierwszego i nowego		stworzenia
.....145					
1.	Zmartwychwstanie				umarłych
.....145					
1.1.	Chrystologiczne i antropologiczne podstawy zmartwychwstania				145
1.2.	Zmartwychwstanie jako wyzwolenie				147
1.3.	Zmartwychwstanie jako zjednoczenie				149
2.	Znaczenie				Sądu
.....153					
2.1.	Grzech, usprawiedliwienie i odpokutowanie				153
2.2.	Sędzia, kryteria i cel Sądu				156
3.	Zbawienie				powszechne
.....161					
3.1.	Apokatastaza a dwojaki rezultat Sądu				161
3.2.	Piekło i odnowienie wszechrzeczy z perspektywy krzyża Chrystusa				166
4.	Podsumowanie,	wnioski			i pytania
.....169					
Rozdział	II.	Ostateczna	rzeczywistość	Boga	i stworzenia
.....177					
1.	Eschatologia	kosmiczna	–	nowe	stworzenie nieba i ziemi
.....177					

1.1.	Początek i koniec – ciągłość i nieciągłość	178
1.2.	Drogi consummatio mundi – od zniszczenia do przemiany	180
2.	Czas nowego stworzenia	183
2.1.	Koniec czasu w wieczności Boga	183
2.2.	Czas eoniczny	187
3.	Przestrzeń nowego stworzenia	190
3.1.	Przestrzeń w Stwórcy i ze Stwórcy	190
3.2.	Historyczne przestrzenie Bożego zamieszkania	192
3.3.	Niebiańskie Jeruzalem jako świątynia kosmiczna nowych ludów Bożych	194
4.	Eschatologia Boga: „Bóg wszystkim we wszystkim”	197
4.1.	Źródła chwały Bożej	197
4.2.	Ostateczna pełnia Boga i święto wiecznej radości	200
5.	Podsumowanie, wnioski i pytania	201
Część IV.	Wartość eschatologii Jürgena Moltmanna	208
Rozdział I.	Metoda teologii Jürgena Moltmanna	209
1.	Czym jest teologia, kim jest teolog?	210
2.	Metoda a teologia Moltmanna	215
2.1.	Ambiwalencja postawy wobec metodologii	215
2.2.	Problem założeń, aksjomatów i celów	219
2.3.	Typy argumentacji	222
Rozdział II.	Bóg eschatycznie zorientowanych dziejów zbawienia stworzeń. Próba ewaluacji	232
1.	Trójjedyny Stwórca	232
2.	Cierpiąca Trójca	239
3.	Bóg, który staje się „wszystkim we wszystkim”	247
3.1.	Bóg w sobie i dla nas, immanencja i transcendencja Boga	249
3.2.	Bóg początku i końca, wszystkiego i wszystkich – nowy Bóg?	254
3.2.1.	Natura Boga wszystkiego i wszystkich	254
3.2.2.	Tożsamość Boga początku i końca	259
Zakończenie	269
Summary	274
Bibliografia	277